

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000958287

Datum
18 februari 2025

Opgesteld door

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Samengewerkt met
CZW

Bijlage(n)
3

Aan Min BZK
Van Programma Open Overheid

nota

Beslisnota bij voortgangsbrief Open Overheid en
adviesaanvraag aan ACOI over 3.1

Aanleiding

In de planningsbrief voor de commissie voor Binnenlandse Zaken heeft u de toezegging gedaan om de Kamer te informeren over een aantal onderwerpen omtrent een open overheid. Veel van deze onderwerpen maken deel uit van de verbeteringen van de Wet open overheid (Woo) uit het Regeerprogramma. Daarnaast wordt een adviesaanvraag over de inspanningsverplichting aan het Adviescollege Openbaarheid & Informatiehuishouding (ACOI) aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met beide brieven en te ondertekenen:

- De voortgangsbrief open overheid te verzenden aan de Eerste en Tweede Kamer.
- De adviesaanvraag over de inspanningsverplichting aan het ACOI.

Kern

Voortgangsbrief

- Met deze brief informeert u de Kamer over de actieve openbaarmaking in het kader van de Woo en de voortgang van de uitvoering van verschillende maatregelen ter verbetering van de uitvoering en de uitvoerbaarheid van de Woo. Ook informeert u de Kamer over een aantal nog openstaande toezeggingen.
- Op 20 maart 2025 vindt het Commissiedebat Woo plaats. Met deze brief brengt u de Kamer voorafgaand aan het debat op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en stappen die gezet worden omtrent open overheid.
- Onder 'Toelichting' vindt u verdere informatie over de belangrijkste onderwerpen uit de brief.

Adviesaanvraag inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking

- In zowel het regeerprogramma als de kabinetsreactie (21 juni jl.) op de Woo-invoeringstoets staat opgenomen dat het kabinet wil inzetten op meer actieve openbaarmaking. Hiervoor wordt o.a. nader beleid ontwikkeld ter uitvoering van de inspanningsverplichting onder de Woo (artikel 3.1). Zoals aangegeven in de kabinetsreactie, wordt het ACOI hierover om een advies gevraagd.
- De inspanningsverplichting uit de Woo schrijft voor dat bestuursorganen bij de uitvoering van hun taak uit eigen beweging de bij hen berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar maken, behalve als dit geen redelijk belang dient, onevenredige inspanning of kosten vergt of als er

een uitzonderingsgrond van toepassing is. Met het nader te ontwikkelen beleid rondom de inspanningsverplichting wordt ingezet om met openbaarmaking beter in te spelen op de informatiebehoefte van de samenleving. Daarnaast moet dit beleid eraan bijdragen dat het voor de samenleving duidelijker is wat op dit punt van de overheid verwacht kan worden en moet het bestuursorganen helderheid en richting geven.

- Het ACOI wordt daarom om advies gevraagd over de invulling van artikel 3.1 van de Woo. U vraagt aan het college o.a. hun visie over op welke manier onder artikel 3.1 met betekenis en op efficiënte wijze tegemoet kan worden gekomen aan de informatiebehoefte naar overheidsinformatie van de samenleving. Wij willen in lijn met het ACOI gaan werken met de term 'betekenisvolle openbaarmaking'.
- De adviesaanvraag is ambtelijk afgestemd met het ACOI. Het ACOI zal de adviesaanvraag publiceren op hun website en gebruiken om stakeholders te benaderen om bij te dragen aan het advies.

Onze referentie

2024-0000958287

Datum

18 februari 2025

Toelichting bij de voortgangsbrief

Actieve openbaarmaking

- Artikel 3.3 van de Woo verplicht bestuursorganen op termijn zeventien informatiecategorieën openbaar te maken. Op 1 november '24 is de plicht voor de eerste vijf informatiecategorieën ingegaan.¹
- In de Kamerbrief van 25 juni jl. is de Kamer geïnformeerd over de indicatieve planning van de inwerkingtreding van de verplichte openbaarmaking. Het uitgangspunt van deze planning is om met de meest eenvoudige categorieën voor openbaarmaking te beginnen en de Rijksoverheid voorop te laten lopen. Conform de eerder verstuurde indicatieve planning is het streven dat rijksorganisaties vooruitlopend op de formele inwerkingtreding, vanaf 1 juli a.s. gefaseerd informatie uit de tweede tranche vindbaar en doorzoekbaar gaan maken via de Woo-index.
- Besluitvorming over de planning van de overige twaalf informatiecategorieën vindt in Q1 2025 plaats, in afstemming met de koepels van de medeoverheden.

De planning is afhankelijk van de ontwikkeling van technische oplossingen en er lopen nog gesprekken over de (financiële) consequenties hiervan. De verwachting is dat de inwerkingstredingsdata voor de medeoverheden in ieder geval een half jaar later zullen liggen dan de data voor de Rijksoverheid.

- Er is een interne uitvoeringstoets gedaan op de techniek en de uitvoerbaarheid van het werken met de Woo-index voor wat betreft de door de minister in stand gehouden digitale infrastructuur. Uit de uitvoeringstoets bleek dat vanuit technisch oogpunt de Woo-index met zoekfunctie gereed is en dat bestuursorganen hierop gefaseerd kunnen aansluiten. Deze uitvoeringstoets is mede gebaseerd op twee referentietrajecten. Uit de referentietrajecten is gebleken dat er geen technische belemmeringen bestaan voor bestuursorganen en hun leveranciers voor het op basis van de publicatievoorwaarden kunnen publiceren van documenten op de acceptatie-omgeving van het zoekportaal van KOOP.
- Ook wordt de Kamer middels deze brief geïnformeerd over de ontwikkeling van beleid ter uitvoering van artikel 3.1 van de Woo, waarin de inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking is vastgelegd. U informeert de Kamer over de verschillende stappen die hierin worden gezet en

¹ Op dit moment voldoet 68% van de bestuursorganen aan de verplichting (peildatum: 2 feb. 2025). Alle ministeries, provincies en waterschappen voldoen, net als bijna alle gemeenten (95%). Adviescolleges en bestuursorganen van gemeenschappelijke regelingen blijven nog achter.

geeft aan dat - conform regeerprogramma - u het belangrijk vindt om hierbij de informatiebehoefte van de samenleving mee te nemen.

Onze referentie
2024-0000958287

Datum
18 februari 2025

Openbaarmaking op verzoek (Woo-verzoeken)

- In de brief wordt stilgestaan bij de livegang van het Rijksdashboard Woo-verzoeken op 1 januari 2025. Met het dashboard wordt periodiek (per kwartaal) inzicht gegeven in de rijksbrede afhandeling van Woo-verzoeken.
- In de kabinetsreactie op de invoeringstoets is aangekondigd dat op grond van artikel 8.7 een AMvB wordt opgesteld waarin op hoofdlijnen nadere regels zullen worden gesteld gericht op procesoptimalisatie en het versterken van contact met verzoekers. Tegelijkertijd werkt het ACOI aan een model dat bestuursorganen ter inspiratie kunnen gebruiken om goed contact tussen behandelaar en verzoeker tijdens het afhandelingsproces vorm te geven. U geeft in de brief aan dat dit model naar verwachting in Q2 wordt opgeleverd en dat u dit model zal betrekken bij de ontwikkeling van de AMvB.²
- U informeert de Kamer ook over het onderzoek naar de uitvoeringslast, kosten en (benodigde) capaciteit bij de afhandeling van Woo-verzoeken. U deelt de Kamer mee dat het onderzoek in twee fases is opgeknipt en dat de eerste fase van dit onderzoek vorige maand is gestart.

Verdrag van Tromsø

- Er is toegezegd de Eerste en Tweede Kamer voor het einde van 2024 te informeren over de mogelijkheden om aan te sluiten bij het verdrag van Tromsø. Dit verdrag van de Raad van Europa regelt het algemeen recht op overheidsinformatie. Nederland heeft het verdrag nog niet geratificeerd. Op dit moment wordt gewerkt aan een vergelijking van het verdrag met de afwijkende openbaarmakingsregimes die zijn vastgelegd in sectorale wetten. De Kamer zal naar verwachting voor 1 juli 2025 geïnformeerd worden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1a	Voortgangsbrief open overheid	Versie voor de Tweede Kamer
1b	Voortgangsbrief open overheid	Versie voor de Eerste Kamer
2.	Adviesaanvraag inspanningsverplichting ACOI	Te verzenden aan het ACOI

² Er is overwogen om het ACOI in een aparte brief te vragen om deze Samenwerkwijzer te ontwikkelen. Na overleg met het ACOI is bij nader inzien ervoor gekozen om hiervan af te zien.